

ἐπιφανεστάτην θέσιν παρὰ τῷ θρόνῳ τοῦ Σουλτάνου. Ὅτε δὲ ἀνέβην ἐνταῦθα, εἶδον (hear! hear!) διακόσια περίπου ζεύγη Τουρκικῶν ὀφθαλμῶν, οἵτινες ἐστράφησαν πρὸς με' ἥτο δ' οὕτω σύγχρονος ἡ στροφή ὥστε ἤθελε νομίζει τις ὅτι ἐγένετο διά τινας μηχανῆς.

Φυσικώτατο αὐτό, ἀφοῦ εἶδαν ἐτίον Ἀπόλλωνα οἱ φτωχοί. Μόνο ποῦ δὲν ἀναφέρει καὶ τῷ ἄλλο, ἀπὸ μετριοφροσύνης του βέβαια, πὼς μαζί με τὰ διακόσια περίπου ζεύγη τῶν Τουρκικῶν ὀφθαλμῶν καὶ διακόσια περίπου ζεύγη Τουρκικῶν χειρῶν τοῦ φωνάζανε :

— Σοῖλὲ μπακαλοῦμ!

Ὁ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον :

— Δόγο! Δόγο!

*

ΚΑΙ ταῦτα μὲν Μιστριώτης ἀνὴρ φθέγγεται. Ὁ «Νεολόγος» ὅμως τῆς Πόλης, μιλώντας γιὰ τὴ δράση του στὴ «Βασιλεύσαν» καὶ γιὰ τίς ἐκεῖ φανερόντας του, δημοσιεύει καὶ τὰκόλουθο παραγραφάκι :

«Ἡ διὰ τῆς τοῦ σεβαστοῦ τὴν ἡλικίαν καθηγητοῦ κ. Μιστριώτου εἰς τὸν Φιλ. Σύλλογον ὑπῆρξεν ἀνταξία τῆς φήμης του καὶ ἀναξία τοῦ τίτλου του ὡς καθηγητοῦ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου.

Εἶναι λυπηρόν, λυπηρότατον, διότι ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου ἔκαμε διὰ τῆς οἱαν γῆρας ὁ κ. Μιστριώτης.

Φαίνεται ὅτι κατὰ τὴν ἔξοδον μερικοὶ μαθηταὶ σεβαστοῦ ἐπίσης τὴν ἡλικίαν λοκειάρχου ἐπετέθησαν διὰ ῥάβδων κατ' ἐκείνων οἵτινες δὲν ἦσαν τῆς... γνώμης των, ἐτραυματίσαν δὲ καὶ ἕνα νέον ὅστις ἔλεγεν ὅτι ἀπὸ ἕνα τόσον φημισμένον καθηγητὴν ἐπερίμενε σοφώτερα ἐπιχειρήματα.»

*

ΕΧΕΙ, μὴ θαρρεῖτε, καὶ τὸ σοσιαλισμὸς τῆς ἡ Μιστριώτης κούβεντα. Καὶ νὰ τονε :

«Ὁ κ. Πρόεδρος εὐχαρίστως συναινέσας κτλ. παρεχώρησέ μοι ἐπιφανεστάτην θέσιν παρὰ τῷ θρόνῳ τοῦ Σουλτάνου».

Ὁ σοφὸς μέγας διδάσκαλος ἔξασε τὸν κανόνα τοῦ Συντακτικοῦ ποῦ τὸν ἔμαθε μικρὸς καὶ ποῦ τὸν ἔξερουν ὅλ' οἱ ἀγράμματοι μαλλιαροὶ πὼς αἱ παρὰ, ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ πλησίον, συντάσσεται μετὰ δοτικῆς προσώπου καὶ αἰτιατικῆς πράγματος.

*

ΚΑΙ γιὰ νὰ κλείσουμε πιά τὴ Μιστριωτοπολίτικη αὐτὴ κούβεντα, δημοσιεύουμε τὸ ἀκόλουθο γραμματάκι ποῦ μᾶς στείλαν ἐκ τῆς Πόλης καὶ ποῦ τὰ λέει ὅλα :

«Ἀγαπητέ μου «Νουμᾶ»,

Δὲ μᾶς ἔφταναν τόσοι σχολαστικοὶ δασκάλοι ἐδῶ, μᾶς ὥρσε αὐτὲς τίς μέρες καὶ ὁ Μιστριώτης (ποῦ ἄλλες ἐφη-

μερίδες τονε λένε διαπρεπῆ, ἄλλες σοφώτατον καὶ ἄλλες ἀκάματον σκαπανέα τῶν ἑλλήν. γραμμάτων!) Γυρνᾷ ἀπὸ σχολεῖδ' σὲ σχολεῖδ' μετὰ τίς κόρες του καὶ κατῆγε τοὺς μαθητάδες αὐτῶν ἀγαπᾷ τὴν ὡραίαν καθαρεύσαν καὶ ν' ἀποκρυῖται τοὺς ἐκχυδαῖστας αὐτῆς. Χτὲς τὸ βράδυ ἡ ὥρα 9 μ. μ. ἔκαμε μιὰ διάλεξη στὸ Φιλολογικὸ Σύλλογον ἀπερὶ ἐκπαιδεύσεως τὰχα. Ὁ πρόλογός του εἶπε γερμάτος ἀπὸ ἐγκώμια γιὰ τοὺς ἀθανάτους μας προγόνους. Ἡ προγονικὴ σοφία κ' ἡ προγονικὴ εὐκλεία πῆρε κ' ἔδωκε. Εἶπε κ' ἕνα καινούργιο, πὼς ἡ Εὐρώπη ἀπὸ μᾶς πῆρε τὸν πολιτισμὸ τῆς. Ὑστερ' ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴ φοβερὴ φρασεολογία, πετάχτηκε στοὺς ἀέκχυδαῖστας τῆς γλώσσας. Μὴ θέλετε νὰ μάθετε τί εἶπε; ἐγὼ, μὲ τὴν ἀλήθεια, ντρέπομαι γιὰ λογαριασμὸ του νὰ τ' ἀραδιάσω ἐδῶ. Κ' εἰσεὶ νομίζαμε πὼς οἱ καθηγητάδες τοῦ Πανεπιστημίου εἶναι κατιτί. Μὰ Μιστριώτης αὐτός! Εἶπε τέλος πάντων πὼς κοντεύουμε νὰ φτάσουμε στὴν ἀρχαία γλώσσα κ' ἔτσι θὰ κληρονομήσουμε τ' ἀρχαῖο ἔθνος. Παρακίνησε τοὺς μαθητάδες νὰ μελετοῦνε πολλὸ καὶ τοὺς δασκάλους νὰ μὴ εἶναι τεμπέληδες, μὰ ν' ἀγρυπνοῦν σὰν Κέρβεροι, γιὰτί οἱ «χυδαῖστα» δουλεύουν καὶ πολεμοῦν νὰ καταστρέψουν τὸ ἑλλ. ἔθνος. Κάποιος δημοσιογράφος δημοτικιστῆς (ἂς μὴν πῶ τ' ὄνομά του) τὸν ποδοκρότησε. Καὶ οἱ μαθητάδες τοῦ Κατήχηστου τὸν περίμεναν ἔξω καὶ τότε ξυλοφόρτωσαν. Χυμῆζαν τότε οἱ Μεγαλοσκολίτες δημοτικιστὰδες καὶ τῶσκαν οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὸ φόβο τους.

Γίνηκε δὲ ἕνα καλὸ ἐπεισόδιο· ἀρχίσανε νὰ φωνάζουν οἱ Μεγαλοσκολίτες. Τὰ χρειαστήκαν οἱ καθηγητάδες καὶ αὐτὸς ὁ Μιστριώτης φοβόταν νὰ μῆ σ' ἁμάξῃ μετὰ τίς κόρες του.

Πέρασε ἀρετὴ ὥρα, καὶ στείλανε μὲς ἀπὸ τὸ Σύλλογον ἀθρόπους νὰ διαλύσουν τὸ λαὸ καὶ νὰ διώξουν τοὺς Μεγαλοσκολίτες.

Τὴ στιγμὴ ποῦ μπῆκε ὁ Μεγάλος Δάσκαλος σ' ἁμάξῃ νὰ φύγῃ, ἕνας Μεγαλοσκολίτης δημοτικιστῆς τοῦ φώναξε δυνατὰ : «Δεῖ καὶ τίς τῶν ἄλλων ιδέας εἰσεθεῖν!».

Ἀς τοῦ γίνῃ μάθημα αὐτὸ τοῦ Μιστριώτη, νὰ προσέχη ἄλλη φορὰ μὴν πάθῃ τὰ χειρότερα.

Πόλη, 27 τοῦ Μᾶη 1910.

ΦΑΝΑΡΙΩΤΗΣ»

Πρέπει νάχουμε συνείδηση καθαρὴ. Ἀς ἔχουμε καὶ καλὴν ἰδέαν γιὰ τὴν καινούρια μας τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὸ νέο μας τὸ λαό. Ἀς μὴν ντραποῦμε νὰ φανοῦμε ὅτι εἴμαστε. Ἐτοί θὰ δείξουμε ἀξιοπρέπεια. Νὰ μὴ ζητᾶμε ξένα φτεασίδια καὶ προτερήματα ποῦ δὲν ἔχουμε. Ὅσο μικρὰ καὶ ἂν εἶναι τὰ δικὰ μας, θὰ προκόψουμε τὴν ἡμέρα ποῦ θάχουμε τὸ θάρρος νὰ περηφανεφτοῦμε μετὰ τὰ δικὰ μας μοναχά.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ,

Στὸ τελευταῖο τεῦχος τῆς «Revue des Etudes Grecques» τοῦ Παρισιῶ, ὁ γνωστὸς φιλόλογος κ. Εὐγένιος Κλεμάν δημοσιεύει ἀξιόλογο κριτικὸν ἄρθρον γιὰ τὸ βιβλίον τοῦ συνεργάτη μας κ. Ρήγα Γκόλφη.

Τὸ μεταφράζουμε ἀλάκερο :

Ἡ παραγωγή τῆς λυρικῆς ποίησης «στὴν Ἑλλάδα εἶναι σήμερὰ σημαντικὴ, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε ἀρίστην. Ἀ βάλουμε κατὰ μέρος —καὶ πῶς ἀφῆλὰ— δύο τρία μεγάλα ὀνόματα ποῦ κυριαρχοῦνε στὴ σύγχρονη φιλολογία, ἕνα Παλαμά, ἕνα Πάλλη, ἕνα Ἑρμονα, ἴσως καὶ κανέναν ἄλλον ἀκόμα, μᾶς τριγυρίζει μιὰ ἐνοχλητικὴ ἀφθονία postarum minorum, ποῦ τὸ ταλέντο τους δὲν εἶναι ἀνάλογο πάντα μετὰ τὴν γονιμότητα. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς νέους ποιητὰς φαίνονται σὰ νὰ πασιίζουν νὰ θυσιάσουν στὸ βωμὸ τοῦ συμβολισμοῦ τὸ φυσικόν, τὸ καθαρὸ καὶ τὴν ἀληθινὴν αἴσθησιν. Ζαλίζουν ἀπὸ χοντρά λόγια, θαμπώνονται ἀπὸ ἀσυνάρτητες ζουγραφίες καὶ παίρνουν ἀφελέστατα γιὰ ποίηση τίς κούφιες τους παράκρουσες καὶ τίς ἀκατανόητες χίμαιρες. Οἱ ἄλλοι —καὶ δὲν εἶναι μικρότερο τὸ κακὸ— σέρνονται στοὺς ἄχαρους καὶ χιλιοπατημένους δρόμους.

Μέσα σ' αὐτὴ τὴ θορυβώδη φτώχεια, νοιώθουμε εὐχαρίστησιν σὰ σημειώνουμε πὼς τὰ «Τραγούδια τοῦ Ἀπρίλη» τοῦ κ. Ρήγα Γκόλφη δείχνουν μιὰ ἐπιτυχημένη ἐξάιρεση. Ἡ συμπαθέστατη συλλογὴ μᾶς δίνει κάτι περισσότερο ἀπὸ ἀπλὲς ἐλπίδες. Ἀποκαλύπτεται μ' αὐτὴ καὶ βελτιώνεται μιὰ ἀληθινὴ ποιητικὴ ἰδιοφυΐα. Ὁ Ἀπρίλης τῆς φύσης καὶ ὁ Ἀπρίλης τῆς καρδίας βρίσκουν ἐκεῖ λεπτὴν ἔκφραση, ἀρετὰ εἰλικρινῆ, πολλὰς φορὲς πρωτότυπη μετὰ στίχους καλοδοουμένους, ἀρμονικοὺς καὶ ἀπλούς. Τὸ βιβλίον ἀνοίγει μ' ἕνα χαριτωμένο χαιρετισμὸ πρὸς τὴν «Ἀνοιξή» ποῦ δὲ θὰ ἔστεκε διόλου κατώτερος ἀν' ἀπαράλλοιαν μετὰ τίς κλασσικὲς περιγραφὰς ποῦ τόσο δίκαια ἔχουν ὑμνηθῇ.

«Γις καὶ καρδιὰ σὲ δέχονται κ' εἰσιμεν εἶναι γι' ἄνθη».

Τὰ τραγούδια τῆς ἀγάπης —δὲ λέω ἐρωτικὰ— ἔχουνε στὴ συλλογὴ, καθὼς καθένας θὰ φαντάζεται, σημαντικὴ θέση. Τὰ τραγούδια αὐτὰ δὲν εἶναι ἰδιὰς ἀξίας. Κι ἂν κάπου τὸ ἐπιτηδευμένο καὶ ὁ ρομαντικὸς στόμφος μάταια πασιίζουν νὰ κρύψουν τὸ μὴ σημαντικὸ τῆς φαντασίας καὶ τὸ τεχνικὸ τῆς ἐμ-

ΦΥΛΛΑΔΕΣ

ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ*

Ζ'

ΕΝ' ΑΝΕΛΠΙΣΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Κατεδήκαμε στοῦ Φαναρίου τὰ νερά καὶ δὲν τὸ νοιώσαμε. Ἀν τὸ εἶχαμε σκοπὸ νὰ σεριανίζουμε καὶ νὰ κοιτάζουμε καθέτις, νὰ μπαينوθαίνουμε ἀπὸ παράθυρα καὶ νὰ σκαλίζουμε σπιτικὰ καὶ νοικοκυριὰ καθὼς κάναμε στὸ χωριό, τί δὲ θὰ βλέπαμε! Χαρτὶ δὲ θὰ μᾶς ἀπόμεινε νὰ τὰ στρώσουμε. Μὰ ὁ σκοπὸς μας τώρα δὲν εἶναι αὐτός. Αὐτὰ γίνονται στὰ χωριά, ἐκεῖ ποῦ θρέφεται ἡ ρίζα τοῦ τόπου. Ἐκεῖ παίρνεις τὸ σκαλιστήρι, σκαλίζεις καὶ βρίσκεις τί λογγὲς χῶμα εἶναι αὐτὸ ποῦ θρέφει τὸ ἔθνος. Ἐδῶ εἶναι ἄλλη ἡ δουλειὰ μας. Ἐδῶ νὰ δοῦμε σὰν τί

(*) Ἡ ἀρχὴ στὸν ἀριθμὸ 354.

καρπὸ μᾶς βγάζει αὐτὸ τὸ δέντρο. Πόση θροφὴ ἔχει μέσα του καὶ πόση σαπύλα. Ὡς τὴν ὥρα θαρρῶ δὲν τὴν ἀξιωθήκαμε τὴ θροφὴ. Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φέρῃ καὶ στὰ κλωνιά ποῦ καρποφοροῦν, καὶ νὰ μᾶς γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν πείνα.

Ἀφῆσε τοὺς μπαγιαντέδες καὶ τὰ κατῖα καὶ τίς ἄλλες τίς Πολίτικες ὁμορφίες, πῆδα σέβεται στὴ σκάλα, κ' ἔλα κατὰ τοὺς δρόμους ποῦ τοὺς ἔχει πλημμυρισμένους ἡ Ἑβραῖα, σὰ νὰ τῆς ἀρέσῃ τὸ μαλακὸ καὶ ἀπόλεμὸ τους ἀγέρι. Ποῦ εἶδες κοιμώμενα νερά καὶ δὲ σ' ἔφαγαν οἱ μυῖγες καὶ τὰ κουνούπια!

Ἐχει ὡς τόσο καὶ πεταλοῦδες. Κοίταξέ τις· ὅχι στὸν ἀέρα· ἐκεῖ, ἐκεῖ, στὰ παράθυρα. Σὲ μαγεύουν μετὰ τὰ μάτια τους. Ἡ ἰδία ἡ ὁμορφιά καὶ δὴ καθὼς καὶ ἀντίκρυ, καὶ στὸ χωριό. Μὰ ἐδῶ σὰ νάχῃ κατιτίς πῶς μαλακὸ, πῶς ξανοιχτὸ ἡ ρωμαϊκὴ ἡ ὁμορφιά. Τὸ νερὸ, φίλε μου, τὸ νερὸ τῆς Πόλης τόχει. Θαρρῶ πὼς καὶ μιὰ Μπουμπουλίνα νὰ τὴν κλείσῃς ἐδῶ, θάρχησῃ νὰ σοῦ μισσοφαλνάῃ τὰ ματάκια τῆς, νὰ μισσοδαγκάνῃ τὰ παχουλούτσικα χεῖλη τῆς, καὶ νὰ σοῦ πετάῃ ραβασάκια.

Καὶ τώρα ποῦ τίς ξαναδιδῶ τίς μαριόλες τίς Πολίτισσες, ἔρχεται στὸ νοῦ μου μιὰ νόστιμη ἱστο-

ρία. Σὰ νὰ τὴ γουστάρῃς φοβοῦμαι. Μὰ εἶναι λιγάκι ντροπῆς ν' ἀρχίσουμε τὸ πολίτικον τὸ σεριάνι μας μετὰ μιὰ διδαχὴ, καὶ νὰ καταντοῦμε σὲ παραμύθια. Θὰ σοῦ τὸ πῶ γλήγορα γλήγορα καὶ μετὰ μιὰ συμφωνία : Νὰ μὴ μοῦ γυρέψῃς ἄλλο παραμύθι στὴν Πόλη. Ζήτη μου κλάψες ὅσες θέλεις· παραμύθια ἔχι.

Πᾶμε νὰ καθίσουμε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν «Λέσχη». Μὴ βλέπῃς μέσα τοὺς χαριτωμένους τοὺς μπιλιαρδόρους, μήτε τοὺς παρακεῖθε ποῦ διαβάζουν ἐφημερίδες ἀντὶς νὰ παίρνουν ἀφιόνι, μήτε τοὺς παρὰμῆσα ποῦ κούβεντιάζουν, ἴσως γιὰ τὰ πολιτικὰ τους πολιτικά, γιὰ σαρίκια καὶ καλιμάφκια. Κοίταξε κατὰ τ' ἀργυρωμένα τὰ κύματα, καὶ ἀκούγε.

Πρέπει νὰ εἶμουν ὡς δεκαφτὰ χρονῶν. Κατοικοῦσα κάπου ἐδῶ, σ' ἐν' ἀπ' αὐτὰ τ' ἀφῆλὰ τὰ σπιτία. Ἀφῆλὰ ὅχι τόσο ἀπὸ τὴν πολλὴ τὴν ἀρχοντιά τους, ὅσο ἀπὸ τὴν φτώχεια τους. Χτίζουνε μιὰ κάμαρα, ἀπάνω τῆς χτίζουνε ἄλλη κάμαρα, ἔπειτα ἄλλη καὶ ἀπάνω ἀπάνω εἶναι ὁ ἡλιακός. Ἐκεῖ καθίζεις τὸ βράδυ καὶ βλέπεις τὸν οὐρανὸ μετὰ τὰ στρα, τὴ θάλασσα μετὰ τὰ καράβια, καὶ τὴν Πόλη μετὰ τοὺς μινάρδες. Ἐκεῖ πῆγαινα καὶ κάθιζα συχνὰ σάνε νύχτωνε καὶ πλάγιαζαν ὅλοι τοῦ σπιτιοῦ, ὁ νοικοκύρης ἀπὸ τὸ μεθύσι, ἡ γυναῖκα του ἀπὸ τὴν

πνευσης, όμως αλλού βλέπει κανείς μια ζωηρότητα, μια δρασερότητα στο αίστημα που ευωδιάζει όλο από νιάτα κ' υγεία. Έδώ ο ποιητής λιμνίζει με πάθος το φίλημα της αγαπημένης του. (Σελίδα 29).

«Φέρε το μετωπιάκι σου, τα μάτια και τα χείλια και θά σου πλέξω άπάνου τους από φιλιά τραγούδι»

«Γιατί τη νύχτα τη βαθεία που τα όνειρά μου πλέκω και σε στοχάζομαι όλη φως στης όμορφιάς τη δόξα, ανάλαφρα και μυστικά ότο κι έν είσαι αλάργα θά στείλω την ψυχή μου εκεί νάρθῃ νά σου τό δώση...»

Άλλού στενάζει για τις πίκρες του χωρισμού (σελ. 37).

«Ήφυγες. Τώρα αναγαλλίες δέν κλεί για μένα ή χώρα, και τό παραθυράκι σου μέ τό περιπλοκάδι —μάτι και γαϊτανόφορδο— τάν πονεμένο τώρα μέ βλέπει εκείθε νά περνώ έρμος τό κάθε βράδι».

«Τά ρόδα σου» (σελ. 60), «Τά γέλοια σου» (σελ. 65) είναι ωραία ανθολογικά επιγραμμάτια. Μά τό πιο καλό από τά μικρά αυτά τραγούδια είναι αναφισθήτητα εκείνο που επιγράφεται «Παρακάλλι» (σελ. 26). Η λυγερή ζητά σά λημυσούνη από τόν αγαπημένο της βοσκό, νά μήν παίξη πιά τή φλογέρα γιατί ό άχός της φέρνει της πόνου στην καρδιά και φτερώνει της τή θύμηση. Τό αίστημα άρκετά δυνατό εκφράζεται σ' αυτό τό ποίημα μέ μια απλότητα κι άφέλεια που συγκινεί. Έχλεγε κανείς πώς είναι κομμάτι της Σκπώς ή καλλίτερο ένα από τά δημοτικά τραγούδια μέ δυνατή γοητεία και ζωντανή πλαστικότητα.

Και δέν είναι μονάχα ό έρωτας που άγγίζει τήν καρδιά και τή λύρα του ποιητή. Βρίσκει καλορρυθμισμένους τόνους για νά ύμνήση τή λευτεριά, για νά χτυπήση τή θλιβερή μοίρα όσων μένουνε στις πολιτείες δουλωμένοι στην πλεονεξία, στην ψευτιά, στις μικροδιαφορές, στα χυδαία πάθη, για νά τονίση ακόμα τήν όνειρεμένη εποχή της πρόδοος που όλοι περιμένουμε στο μέλλο. Όμως άναγνωρίζουμε πώς τά περισσότερα ποιήματα άπ' αυτό τό είδος δείχνουν πώς ή φαντασία κ' ή έκφραση ακόμα δέ μέστωσαν. Οί γενικότητες, τ' άόριστα τραδήγματα, τό τεχνητό της σύνθεσης, μάταια προσπαθούν νά τό κρύψουν, κ' αίστάνεται κανένας πώς λείπει ή βαθύτερη συγκίνηση.

Μά ό κ. Ρήγας Γκόλφης είναι νέος. Πρέπει νά

περιμένουμε μ' έμπιστοσύνη. Σ' ένα μέρος του βιβλίου του (σελ. 46) λέει :

«Μούσα, γλυκοσπαράξεις με σάν έρωτας κρυφός κι ακόμα θά μου χάρισης τό ξωτικό σου χάδι, έτσι σέ βλέπω άγνάντια μου στο μάκρος και στο φως σά μια κορφή του Παρνασσού σέ φεγγαρίσιο βράδι».

Η Μούσα δέ θά μπορέση νά στερηθῇ έναν τέτοιο αγαπητικό της. Ο κ. Ρήγας Γκόλφης είναι για τήν ώρα ένας συμπαθής ποιητής. Έχω τήν ιδέα πώς μια μέρα θά γίνη άπλούστατα : Ποιητής.

EUGÈNE CLÉMENT

ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ

ΜΕ τόν τίτλο «Τό δέντρο που τραγουδούσε» τυπώνει ό Ψυχάρης στα Mélanges του Γάλλου σοφού και φίλου του κ. E. Chatelain μια σύντομη μελέτη του για τόν περίφημο χρυσό πλάτανο που άναφέρει ό λαϊκός Χρονογράφος της Βυζαντινής Ιστορίας πώς έβλεπε κ' έφτιασαν ό αυτοκράτορας Θεόφιλος —έναν πλάτανο ολόχρυσο μέ πουλιά και λεοντάρια και όργανα διάφορα, καμωμένα τεχνικά ώστε άμα φυσούτε άνεμος, έλεγε καθέναν τή φωνή του κ' έπαιζαν τά όργανα. Ω, τώρα οί ξένοι βυζαντιολόγοι δέν εύρισκαν έλλη έπίσημη απόδειξη για τό μηχανικό εκείνο δέντρο παρά μόνο στόν Πορφυρογέννητο. Ο Ψυχάρης φέρνει σειρά δάκαριχη ιστορικές μρυτρίες άπό βυζαντινά κείμενα και αποδείχνει πώς ό πλάτανος αυτός, που έβλεπε άργότερα και τόν έλωιταν ό Μ. Χηλ ό διάδοχος του Θεόφιλου, δέν είτανε μέσα στο παλάτι, κοντά στο θρόνο, καθώς πολλοί πρερμηνεύουν, παρά έξω στην αύλή, στόν άνοιχτόν άέρα, και πώς τά μουσικά δέντρα είταν εκείνη τήν εποχή συνηθισμένα στολίδια στα βασιλικά παλάτια της Άνκτολής.

ΣΤΟΝ τελευταίο «Έρμη της Γαλλίας» (άριθ. 311) ό Δημήτρης Άστεριώτης (κ. Philéas Lebesgue) έχει τό ταχτικό του κριτικό άρθρο για τά νεοελληνικά γράμματα. Δίνοντας μια πολύ κλοπραϊρετη άνάλυση του βιβλίου του κ. Π. Άξιωτίδη : Τό Παρόν και τό Μέλλον του Έλληνικού Έθνους, ρίχνει άρκετά νερό στο παραπολύ αίσίοδοξο κρασί του λογογράφου, που ύποστηρίζει πώς εύκολα μπορεί νά κάμει κ' ή φυλή μας ό,τι έκαναν οί Γερμανοί και οί Γιαπωνέζοι τά τελευταία χρόνια.

Έρχεται ύστερα στις Άνατολικές Μελέτες του Σμυρνιού δικηγόρου κ. Ν. Π. Έλευθεριάδη, που ό πρώτος τόμος τους είναι άφιερωμένος στο ζήτημα τών Πατριαρχικών προνομίων και στην κατάσταση τών Χριστιανών της Τουρκίας· όνομάζει τό βιβλίο πολύτιμο ιστορικό βοήθημα για όποιον θέλει νά μάθῃ τή θέση της Όρθοδοξίας άπέναντι στο Τούρκικο Κράτος. Προχωρώ·τας, μά; λέγει πώς αστίς άξιοπαράτηρητες μελέτες που άφιερώνει ό κ. Γ. Σκληρός στο Άνατολικό Ζήτημα, και που έχουνε τήν παραπανιστή χάρη νά είναι γραμμένες στη δημοτική, πρωτοστατεί μια πιο συγκεκριμένη μας φροντίδα, ή φροντίδα για τά καθορά γεγονότα και τήν οικονομική πραγματικότητα, όπου δίνουν άφορμή στις κοινωνικές μεταβολές. Και περνά ό κριτικός στα φιλολογικώτερα έργα :

ΑΜΕ τή λιγώτερο στεγνή τους όψη, τά ιστορικά, καλλιτεχνικά, κοινωνικά και φιλοσοφικά τεχνουργήματα που γραφικά κεντάει ό Έδης γύρο στη Σκμοθράκη είναι κι αυτά κατάλληλα νά κινήσουν πολύωρο τό στοχασμό. Όλοι της Έλλάδας και της Όμορφιάς οί πιστοί θά χαρούνε ξεχωριστά τις σελίδες που όνοματίζονται ή Νίκη και είναι άξιες νά μπούνε δίπλα στην «Προσευχή άτάνω στην Άκρόπολη». Ο Έδης αίστάνεται βαθιά τή γή του.

Κ' ή χάρη αυτή γίνεται υπερέξοχη στόν άριστοτέχνη συγγραφέα και διηγηματογράφο, τόν Άργύρη Έρταλιώτη, που περνά τή ζωή του στα ξένα και του κατατρώει ή νοσταλγία τήν ψυχή. Με τί νοστιμάδες οί Φυλλάδες του Γεροδήμου του, που τις ξανακινουρλώνει στο Νουμά, μάς σεριακούνε μέσα στην έλληνική ζωή ! Αυτό μέ κέντρισε νά ξανανοίξω τόν πολύτιμο τόμο, και πῆγα έτσι άπό τό πικρικό Χωριό ως τήν Κωνσταντινούπολη, κ' ύστερα στην Άθήνα, κουβεντιάζοντας στην τύχη για τά έπεισόδια της κάθε στιγμής. Τίποτα δέν είναι πιο άξιολάτρευτο. Έσω; στα πρώτα φύλλα του βιβλίου : Τά Πρώτα Χρόνια, είναι έντονώτερη ή συγκίνηση. Η ποιητική πηγή του πεζού αυτού λόγου είναι ίσως ή ίδια όπου οί Παλιοί Σκοποι παίρνουν τό θέλητρο της άθώας τους ειλικρίνειας. Είναι όλη αίστημα και αναδύζει ίσια άπό τή γῆ, άπό τήν ώρα, άπό γνώριμα και ποθινά πράγματα.»

Για τούς Σίχους του κ. Γ. Δαμπελέτ, ό Γάλλος κριτικός γράφει παρακάτω πώς τούς ξεχωρίζει μεγάλη καθρότητα μορφής και ιδέας, και πώς «ή

χολόσκαση, και τό μικρό μικρό τους άπό τή σκανταλιά.

Ο νοικοκύρης δούλευε όλημερίς στο «τσαρσί». Πουλούσε κι άγόραζε κάμπιο. Τό βράδυ καταστάλαζε σε κάποια ταβέρνα έδώ κοντά, και σε καμιάν ώρα έμπαινε σπίτι καλά κουρτισμένος. Φαντάζεσαι τό τί γίνονταν. Κανένα φαγεί δέν του άρεζε. Σά νά μισούμωνα και μαζί μου, που του έδειχτα τό ένάντιο μέ τήν όρεξή μου.

Είταν και πατριώτης ό Σιδρ Θεωδωράκης. Μια φορά, —του Βαγγελισμού, —μου ήρθε νά σηκώσω τό ποτήρι στο τραπέζι μουρμουρίζοντας ένα στίχο της άθανάτης μας Όδῆς. Πῆγε νά χαλάση ό κόσμος ! Νά μή μάς άκουσε κανένας άπ' έξω ! «Ο καημένος ό Μετζίτης, ό Θεός νά τόν πολυχρονάη, καλός είναι, κι όλους μάς αγαπάει» παιδιά του είμαστε. Γιατί νά τόν κακοκαρδίζουμε έτσι ; Τάκουσα αυτά μέ τ' αυτιά μου, άπό τό Σιδρ Θεωδωράκη. Άνω κάτω έγιναν όλοι τους. Σηκωθήκανε μισοφαγωμένοι και πήγανε στα κρεβάτια τους.

Ανέδηκα στόν ήλιακό και κάθισα μοναχός μου. Έλαμπε τό φεγγάρι, και θωρώντας τήν όμορφιά εκείνη όλόγυρά μου, συλλογιόμουν έν είταν άλληθια αυτό που έτρεξε κάτω στο τραπέζι, ά γίνεται

νά ζῇ στόν κόσμο Ρωμύς που νά λέη τέτοια λόγια μέ τήν καρδιά του. Είμωνα σαστισμένος. Στο χωριό, που σκύβουν κι όλο σκύβουν οί χωριανοί, νά μήν άποκοτάη ό πιο σκυμμένος νά ξεστομίση ευκή του Μετζίτη, και στην «Επίτάφο» Πόλη, μέσα στα φυλλοκάρδια του Βυζαντίου, δυό πηδήματα μακριά άπό τή «Μεγάλη του Γένους Σχολή», νά βρίσκεται νοικοκύρης μέ γυναίκα και μέ παιδιά νά θυμώνῃ που έθεσα μικρό λουλούδι στόν τάφο της λευτεριάς του ! Αυτό δέ γίνεται. Αυτός πρέπει νά γεννήθηκε σε χαρέμι. Δέν έχει αυτός δικαίωμα νά βγάξῃ ψωμί άπό χριστιανούς. Νά τονε μηνήσουμε, νά τονε μάθῃ ό κόσμος, νά πεθάνῃ της πείνας, νά ζῇ χωρισμένος άπό τούς έμψυλους του, ν' άφοριστῇ, νά βουρκολακιάσῃ !

Τέτοια του έφαλλα του Θεωδωράκη άπάνω στόν ήλιακό. Άθώο παιδί, δεκαπτά χρονώ ! Όχι όμως κι όλότελα τυφλωμένος. Κατιτίς μούλεγε πώς δέν είταν ό Θεωδωράκης μονάχος. Πώς έδώ τέτοια τραγουδάκια δέν έχει. Έδώ πνίγεται άνθρωπος· σκάνει και πάει. Νά φύγω, νά φύγω, δέν είναι για μένα ή Πόλη !

Και καί που τά μισομουρμούριζα έλ' αυτά, κοιτάζοντας τόν άσημένιο γιαλό, άκούγω περπατηξίες

άπό πίσω μου. Είταν ή Μαριγώ, ή μοναχοκόρη του Θεωδωράκη. Με συμπάθειο, που δέ σου τηνε σύστησα, τότες που τρώγαμε κάτω. Πρέπει νά είταν και κείνη ως δεκαπτά. Λιγάκι κοντουλή, μά δροσερή, μαυριδερή και χαμηλοδλεπούσα. Συγύριζε τήν κάμαρά μου σάν έλειπα τήν ήμέρα, και τήν έδρισκε σάν καθρέφτη τό βράδυ. Της δάνειζα κάποτες και βιβλία. Μά μου διάδαζε, θαρρώ, μερικά και δίχως νά τά δανείζω.

Η Μαριγώ είταν ή πρώτη που σηκώθηκε άπό τό τραπέζι σάν έπεσαν άπάνω μου και Θεωδωράκης και Θεωδωράκινα. Θάρρεφα λοιπόν πώς είταν κ' ή πρώτη που θύμωσε, και τώρα που τήν έδλεπα σιμά μου σά νά φοβήθηκα πώς θά μέ καλλώση κι αυτή. Κάτι πρέπει νάκουσε σά μιλούσα μόνος μου, είπα. Έκαμνα τόν άνήξερα ως τόσο.

Ηρθε κοντά μου, κι άκούμπησε στο κάγκι, έλλο. — Όλοι κοιμούνται, μου λέει σιγά σιγά. Εγώ δέ νύσταξα και δέν πλάγιασα. Άνέδηκα νά δω τί κάνεις. Έλπίζω νά μή σε κακοκαρδίσει ό πατέρας. Τόν ξερείς, και μήν τονε συνοριστῇς. Νά σου πω γιατί ήρθα. Θέλω μια χάρη. Θέλω νά μου γράψῃς αυτό τό τραγούδι που άρχισες κάτω. Μου άρέσουν αυτά τά τραγούδια. Θέλω νά μέ μάθῃς και τό σκοπό,

τέχνη του συγγενεύει πολὺ μετὰ τὴν τέχνη τοῦ Λάμπρου Πορφύρα καὶ δὲ λέγει παρὰ ὅ,τι πρέπει νὰ εἰπωθῇ. (Σ. τοῦ Ν. — Νὰ δοῦμε ὅμως τί θὰ πούνε γιὰ τὴ σύγκριση κ' οἱ ἐνδιαφερόμενοι!)

«Ἐντελῶς διαφορετικὸς εἶναι ὁ Ἀπέθοντος τοῦ Σωτήρη Σκίπη, ἐντελῶς διαφορετικὸς, δηλαδὴ λιγώτερο σεμνὸς καὶ μετρημένος, ἀλλὰ ὅλος φανταχτερός ἀπὸ χαρίσματα τῆς φαντασίας καὶ τοῦ λόγου, ποὺ κ' ἡ ἀπλοχερίά τους δόξα μορεῖ νὰ καταντήση ἐλάττωμα, ἀμα συλλογιστοῦμε τὴν ἐλληνικὴν καθαρότητα. Τὸ ποῖημα τοῦτο εἶναι βέβαια ἐν' ἀπὸ τὰ πρωτοτυπώτερα ποὺ ἔγραψε ὁ Σκίπης, κ' ἐν' ἀπὸ τὰ δυνατώτερα, μέσα στὴν παραγωγή τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας...» Καὶ δίνοντας μιὰ σύντομή του ἀνάλυση, βεβαιώνει ὁ κριτικὸς τίς μεγάλες ὁμορφίαι ποὺ στολίζουν τὸ ποῖημα, μετὰ τὴν ἐπιφύλαξη ὅμως γιὰ μερικὰ σημεῖα τῆς τεχνουργίας του.

Τὸ ἄρθρο τελειώνει μετὰ δύο λόγια γιὰ τὰ Πατριωτικὰ Ποιήματα τοῦ κ. Ἀλέκου Γαλανοῦ, ἀπὸ θυμίζει ἡ φόρμα τους τὴν Παράσχο, μὰ ὁ ποιητὴς ἔχει βέβαια λιγώτερον δύναμη ἀπὸ τὸ Βαλαωρίτην.

Σ' ΕΝΑ τοῦ ὑπερλυστικῆς ἀρθρο στὴν «Ἀθῆνα» ὁ κ. Timeson, μῦλο ποὺ μένει πάντα τῆς καθαρεύουσας ἀσπονδὸς ὑπέρμαχος, δίνει μιὰ χρήσιμη πληροφορία γιὰ τοὺς δικούς μας. Λέμε γιὰ τοὺς δικούς μας, γιατί αὐτοὶ καὶ μόνοι ἀντιπροσωπεύουν τὴ νεοελληνικὴ φιλολογία, καὶ τὸ ἄρθρο του γιὰ τὴ νεοελληνικὴ φιλολογία μιλάει. Προσκαλεῖ ὅλους τοὺς «παρ' ἡμῖν φιλολογοῦντας» νὰ στέλνουν τὰ ἔργα τους στὴν κ. Camillo Cessi, καθηγητὴ τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματολογίας στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Κατάνης (Σικελίας). Ὁ σοφὸς Ἰταλὸς ἐλληνιστὴς ἔχει ἀναλάβει νὰ γράφῃ κριτικὰ καὶ νὰ γνωρίζῃ στοὺς συντεπότες του τὰ ποιητικὰ, δραματικὰ καὶ κάθε λογῆς φιλολογικὰ προϊόντα τοῦ νεώτερου ἐλληνισμοῦ.

ΣΤΟ Παρίσι ἄρχισε τελευταῖα καὶ βγαίνει κάθε μῆνα ἓνα περιοδικὸ μετὰ τὸν τίτλον «Les Mille nouvelles Nouvelles» (Τὰ Χίλια Καινούργια Διηγήματα). Τὰ διηγήματα εἶναι μεταφράσματα ἀπὸ ἔργα τῶν καλῶτερων διηγηματογράφων ὅλου τοῦ κόσμου καὶ πρωτότυπα γαλλικά. Στὸ φυλλάδιον τοῦ Μᾶνη, μὰζι μ' ἄλλα, ἰταλικά, γαλλικά, ἰσπανικά κτλ., δημοσιεύει καὶ τὸ Μαρίνο Κοντάρα τοῦ Ἀργύρη Ἑφταλιώτη, μεταφρασμένο ἀπὸ τὸ Phi-

léas Lebesgue καὶ τὸ Manoël Gahisto. Ζητήσανε μάλιστα τὴν ἄδεια νὰ μεταφράσουνε στὰ γαλλικά καὶ ἄλλα διηγήματα τοῦ Ἑφταλιώτη.

ΑΠΟ τὴ Νεάπολιν τῆς Ἰταλίας μᾶς ἦρθε ἓνα βιβλίον γιὰ τὸ Σολωμό. Ἀνθολογήματα κριτικὰ καὶ βιογραφικὰ σὲ 152 σελίδες. Συγγραφεὺς του ὁ καθηγητὴς Giuseppe Barone (via S. Paolo, 5). «Γιὰ μᾶς τοὺς Ἰταλοὺς, λέγει στὸν πρόλογο, χρεὸς εἶναι νὰ διαβάσουμε καὶ νὰ νοιώθουμε τὸ Σολωμό, ποὺ μεγάλωσε στὴ χώρα μας κ' ἔκαμε αὐτοῦ τὴ γυμνασιακὴ καὶ πανεπιστημιακὴ σπουδὴν του, ἔγραψε ποιήματα στὴν ἰταλικὴ γλῶσσα, ἀγάπησε εἰλικρινὰ τὴν Ἰταλία, δόξασε καὶ τίμησε τοὺς μεγάλους τῆς λογογράφους, καὶ προσπάθησε ὁλοένα σφιχτότερος καὶ θερμότερος νὰ διατηρήσῃ τοὺς δεσμοὺς τῆς ἀδερφωσύνης ἀνάμεσα στοὺς δύο λαούς». Τὸ βιβλίον τοῦ Μπαρόνε συνεχίζει τὴν παράδοση τῆς ἀδερφωσύνης αὐτῆς. Στηρίζεται κυρίως σ' ὅσα γράφανε ὡς τώρα γιὰ τὸ Σολωμό δικοὶ μας καὶ ξένοι κριτικοί. Γιὰ τὸ σκοπὸ ποὺ γράφει, νὰ διηγήσῃ δηλαδὴ τὸν Ἰταλὸ ἀναγνώστη στὴν κατανόησιν τῶν ἔργων τοῦ ἑθνικοῦ μας ποιητῆ, εἶναι τέλειον. Τὸ συμπληρῶνουνε στὸ τέλος δύο μελετοῦλες, μιὰ γιὰ τὸ Μ. Α. Κανίνην καὶ μιὰ γιὰ τὸ Γ. Κάννα, Ἰταλοὺς καὶ αὐτοὺς βιογράφους τοῦ Σολωμοῦ. Κάμποσα τυπογραφικὰ σφάλματα στὰ ἑλληνικὰ κείμενα κ' ἡ κακὴ γραφὴ ἀρκετῶν ἐλληνικῶν ὀνομάτων εἶναι τὰ ψεγάδια ποὺ θάβρισκε κανεὶς δύσκολος νὰ τοῦ λογαριάσῃ.

ΚΑΙ μιὰ μεγάλη ἀληθινὰ εἰδηση γιὰ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα. Τυπώνεται πιά σὲ βιβλίον ἡ «Φλογέρα τοῦ Βασιλιά», τὸ μεγάλο ἐπικὸ ποῖημα τοῦ Κ. Παλαμά, ἀπὸ 4,000 στίχους σὲ 10 λόγους. Τὸ βιβλίον θάχῃ ποιητικὸν πρόλογο, τὸ «Γιὸ τῆς χήρας» καὶ γιὰ ἐπίλογο τὴν Ἡρωϊκὴν Τριλογία τοῦ ποιητῆ: δηλαδὴ τὸ Χαῖρε τῆς Τραγωδίας, τὴν Ὁδὴν στὸ θάνατον τοῦ Ἰφῆν καὶ τὴν Ὁδὴν στὰ Ἑκατόχρονα τοῦ Γαριβάλδη.

ΦΥΛΛΟΛΟΓΟΣ

Πολλὲς φορές ὁ τεχνίτης τῆς δημοτικῆς μας γλώσσας ἀναγκασμένος βρίσκεται ὅχι μόνον νὰ ἰδρώσῃ κεντῶντας ἀπάνου στὸ πανί, μὰ καὶ νὰ πεθάνῃ, ὁφαινόμενος τὸ ἴδιον τὸ πανί. Γιατὶ σὲ πολλὰ ἢ δημοτικὴ δὲ βοηθιέται μὴτε ἀπὸ τὴν παράδοση· πρέπει νὰ πρωτοπῇ πολλὰ ποὺ συνηθίσαμε ὅπως ὅπως ἀλλοιώτικα νὰ τὰ διαβάσουμε.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(Σ' ἓνα φίλον, σὶὰ ξένα)

Ἀθήνα, 3 τοῦ Θεριστῆ

... Γύριζε τὴν περασμένη βδομάδα ὁ Βασιλιάς μας ἀπὸ τὸ ταξίδι του στὴ Λόντρα. Ἀφορμὴ τοῦ ταξιδιοῦ ἡ κηδεὶα τοῦ γαμπροῦ του Ἐδουάρδου, τοῦ μακαρίτη βασιλιά τῆς Ἀγγλίας. Στὸ γυρισμό, πέρασε ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ τὴ Λόντρα, μίλησε μετὰ ὑπουργοὺς καὶ διπλωμάτες. Βράζει πάλε, καθὼς ξέρεις, τὸ Κρητικὸ ζήτημα, ὅστερ' ἀπὸ τὴν ἀρνησὴ τῶν Κρητικῶν νὰ δεχτοῦνε στὴ Συνέλευσιν τοὺς Μουσουλμάνους πληρεξούσιους, δίχως ὅρο στὸ Βασιλιά μας. Καὶ στὸ ταξίδι του, μίλησε καὶ μετὰ δημοσιογράφους ὁ Βασιλιάς. Μιὰ του κουδέντα στὸ «Νέο Ἐλεύτερον Τύπον» τῆς Βιέννης — ἀληθινὴ ἢ φτιαγμένη, δὲν ξέρω — ἔκαμε τὸ νεοτούρκικο μπουλούκι νὰ σχολιάσῃ. Καὶ αὐτό, ἐνῶ προσμένανε οἱ καλοὶ μας γαϊτόνοι πὼς τὰ διάφορα κόλπα τους θὰ τὸ γυρίζανε πίσω τὸ Κρητικὸ ζήτημα. Φαίνεται ὅμως πὼς μετὰ τὴν πανισλαμικὴν ἐνέργειαν στὴν ἀγγλοκρατημένη χώρα τοῦ Νείλου δὲ μποροῦσε κ' ἡ Ἀγγλία νὰ τοὺς κἀνῃ τὸ χατήρι, ὅσο γιὰ τὴν Κρήτη. Στὶς δύο νότες ποὺ δώσανε στοὺς Κρητικούς οἱ τέσσερις Δυνάμεις, εἶπανε μόνο πὼς θὰ λάβουνε τὰ μέτρα τους, ἀνίσως καὶ δὲ γίνουνε δεχτοὶ δίχως ὅρο οἱ Μουσουλμάνοι. Τίποτ' ἄλλο. Φαίνεται μάλιστα πὼς οὔτε αὐτὸ δὲ θὰ λέγανε, ἂν οἱ Τούρκοι δὲν κἀνανε τὸ κόλπο νὰ σηκώνουνε τὸν ὄχλον τοὺς στὸ πόδι, ἂν οἱ βιεννέζικες ἐφημερίδες δὲν τοὺς ἐρεθίζανε λέγοντάς τους καθαρὰ νὰ μᾶς κηρύξουνε τὸν πόλεμον.

Ἔτσι ἀρχίσανε τὸν ἰδιωτικὸν πόλεμον. Γενήκανε συλλαλητήρια· εἶπανε τὸ λόγο τους μωφτηδὲς καὶ ἀρχιχαμάληδες· κηρύξανε τὸ μπουκόταζ, ὅπως λέμε γαλλίζοντας οἱ Ἀνατολίτες τὴν ἐγγλέζικη λέξιν ποὺ ἐννοεῖ τὸν ἀποκλεισμό, ἀπὸ τὴ Μαύρην ὡς τὴν Ἀσπρὴ Θάλασσαν. Στὴ Σμύρνη καὶ Θεσσαλονίκῃ, τὰ ταμπούρια τοῦ νεοτουρκισμοῦ, ἀγριέψανε περισσότερο. Χύθηκε λιγὸστὸ αἷμα, κατὰ λάθος. Εὐτυχῶς στὴ Σμύρνη, ἡ παληκαρήσια διαγωγή τοῦ Λιάτη, ἀρχαγομάνου τοῦ προξενείου μας, βιάστηκε τὴ λύσσα τους ἀπὸ τὰ χερότερα. Μαζεύανε κ' ἐθελοντὲς νὰ τοὺς στείλουνε στὰ σύνορά μας. Ἀπαιτοῦσανε νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ τούρκικο οἱ Ἕλληνες ὑπήκοοι — ὅπως ξανάγεινε στὰ 56, πάλε γιὰ

νὰ τὸ τραγουδῶ, καὶ ἄς εἶναι καὶ μοναχὴ μου.

Τὴν ἔκοψαν τὴν ἀναπνοήν μου αὐτὰ τὰ λόγια. Τί μπόσκικος, εἶπα, καὶ δὲν τῆξερα πὼς εἶχα τέτοιο ἡρωϊκὸ κορίτσι μέσα στὸ σπῆτι! Τῆς ἄρχισα λοιπὸν τὸ τραγούδι. Πρέπει νὰ τῆς τραγουδοῦσα ὡς μισὴν ὥρα.

— Κι ἄλλο, κι ἄλλο, μοῦ κάνει σὰν τέλειωσα· κανένα πιδ ταιριαστὸ σὲ τέτοια βραδιά.

Καὶ με κοιτάζει με φλογισμένες ματιές.

Εἶμουν ἀκόμα πιδ μπόσκικος ἀπ' ὅ,τι θάρρεψα! Ὁλότελα σάστισα τώρα. Τὴν ἔδλεπα, καὶ δὲν ἤξερα τί νὰ τῆς πῶ.

— Πιστεύεις τίς Ἀτσιγγάνες; με ρωτᾷ πρὶν νὰ τῆς μιλήσω. Ἦρθε μιὰ στὴν πόρτα μας σήμερα καὶ τὴν ἔβαλα νὰ μοῦ πῇ τὴ μοῖρα μου. Καὶ τί μοῦ εἶπε, θάρρεϊς; Ἀγαπῶ, λέει, ἐν' ἀγόρι· εἶναι, λέει, ὡς δεκαπτά χρονῶν ἀγοράκι· καὶ τάγαπῶ λέει τόσο, ποῦ πάω νὰ τρελλαθῶ.

Δὲν εἶχα πιά τώρα νὰ χάσω καιρό. Ἀναδε μετὰ γάλη φωτιά, κ' ἔπρεπε ἢ νὰ μᾶς κάψῃ καὶ τοὺς δύο, ἢ νὰ τὴ σβύσω.

Ἵσως μοῦ πῆς πὼς εἶμουν ἀκόμα πιδ μπόσκικος ἀπ' ὅ,τι θάρρεψα καὶ τὴ δευτέρῃ τὴ φορὰ. Μὰ ὁ νοῦς μου ταξίδευε μακριὰ, πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν

καρδιά τῆς πατριώτισσας Μαριγῶς. Τὴν καληνύχτισα κ' ἔφυγα.

Η'

ΕΝΑΣ ΕΛΛΗΝΑΣ Κ' ΕΝΑΣ ΕΛΛΗΝ

Τέτοια σπῆτια θὰ βρῆς ἐδῶ πέρα πολλὰ. Μὴν τὸ θαρρῆς ὅμως πὼς εἶναι ὅλοι τους μιναρέδες σὰν τοῦ Θεωδωράκη τὸ σπῆτι. Ἐχει καὶ δύο τρία Ρωμιόσπιτα. Ἐκεῖ παραμέσα στέκουνταν ἓνα τὰ χρόνια κεῖνα, ἀνάμεσα σὲ κατὶ χαλάσματα, κοντὰ στοὺς Τούρκικους τοὺς μαχαλάδες. Ὁ νοικοκύρης του ἔρχουνταν ἀπὸ τὴν καρδιά τῆς Ἀνατολῆς. Τούρκικα μιλοῦσε ὁ Ἀναστάσης, μὰ τέτοια Τούρκικα καλὰ θὰ εἶτανε νὰ τὰ μιλοῦσε ὅλο τὸ «Γένος». Μεγάλον μάθημα τοὺς δίδασκε τοὺς πολλοὺς ὁ Ἀναστάσης, μὰ ποῖος τὸν ἀκούγε! Ἐδειχτε πὼς καὶ τὴ βάρβαρη γλῶσσα τὴν κάνει ρωμαϊκὴν, σώνει νὰ εἶναι «ρωμαϊκὰ» ἐκεῖνα ποὺ λές.

Εἶτανε ἠθασαυρὸς χωσμένος μέσα στὴν Πόλιν ὁ Ἀναστάσης. Πονοῦσε σὰν τὴ μάνα γιὰ τὸ παιδί τῆς, ὅταν ἔδλεπε πληγὴν στὴν πατρίδα του. Τούρκον ἔδλεπε καὶ φευκίζονταν, αὐτὸς ποὺ γεννήθηκε στὰ

βάθια τῆς τουρκομλίτης Ρωμιουσύνης. Ἀ δὲν εἶτανε φαμελίτης στὴν Πόλιν, δίχως ἄλλο θὰ τὸν εἶχε τότες ἡ Κρήτη, ποὺ τὴν πλημμύριζε ἡ φωτιά καὶ τὸ αἷμα. Θὰ πῆς, γιατί δὲν πῆγε, καὶ ἄς εἶταν καὶ φαμελίτης; Ἰσα ἴσα γιατί δὲν πῆγε μὴτε τοῦ λόγου σου μὴτε γῶ, καὶ ἄς μὴν εἶχαμε καὶ παιδιὰ. Ὁ Ρωμιὸς πρέπει νὰ εἶναι τοῦ σκοινοῦ καὶ τοῦ παλουκοῦ, νάχῃ σκοτωμένο τοῦλάχιστον ἓνα γονιὸν του, γιὰ ν' ἀποφασίσῃ νὰ πάῃ στὸν πόλεμον. Ὁ πόλεμος γιὰ τὰ μᾶς δὲν εἶναι παιχνίδι καὶ γλέντι, καθὼς εἶταν ὡς προχτὲς σὲ μερικὰ μας βουνὰ, καθὼς εἶναι καὶ σήμερα σὲ τόπους πολιτισμένους, — ὁ πόλεμος γιὰ τὰ μᾶς εἶναι φοβερό πρᾶμα, μπαμποῦλος, δαίμονας, ποὺ ἄλλο δὲν κάνει παρὰ νὰ θερίζῃ ζωές.

Κοίταξε τώρα καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴ μεριά, κατὰ τὴ θάλασσαν. Αὐτοῦ ποὺ στέκει ἐν' ἀρχοντάδικο σπῆτι. Αὐτοῦ εἶταν τότες ἓνας Βολιώτης. Ὁ Βόλος εἶταν ἀκόμα Τουρκία. Μὰ ὁ Χαραλαμπίδης, μ' ἓνα χαρτάκι καὶ μερικὲς βοῦλλες ἀπάνου, τὸ κατάφερε ἀπὸ ραγιαῖς νὰ βαφτιστῇ «Ἕλληνας!» Πῆγαν καλὰ κ' οἱ δουλειές του, — κ' ἦρθε καὶ ρίξωσε μέσα στὴν Πόλιν. Ἔστησε αὐτὸ τὸ Κάστρο ποὺ βλέπει, κ' ἔφερε μέσα τὴ λευτεριά μ' ὅλα τῆς τὰ καλὰ. Μήτε τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα δὲν τοῦ ἔλειπε τοῦ Χαρα-

τὴν Κρήτη. Καὶ κοντὰ στὰ ἄλλα ἐμποδίσανε τοὺς ἐργάτες νὰ μπουῖν ἀπὸ τὴ Μακεδονία, στὴ Θεσσαλία γιὰ τὸ θέρο. Θέλανε νὰ φέρουνε στὸ τούρκικο φιλότιμο καὶ τοὺς Ἀρβανίτες, νὰ πιάσουν τὴν ἐπανάσταση. Μὰ οἱ Ἀρβανίτες δὲν εἶναι στὰ βουνὰ ἐπαναστάτες, οὐτε στὰντικητικὰ συλλαλητήρια δὲν πήγανε.

Φκίνεται πὼς στὴν περίστασι αὐτὴ ἔκαμε καλὰ τὸ χρέος τῆς ἡ Κυβέρνησι τοῦ Δραγοῦμη, δίχως νευρικές ἀντάρες. Λένε μάλιστα πὼς λιγοθύμησε ὁ βεζύρης Χανκῆς, τὸ νευρόσπαστο τῶν Νεότουρκων, ἅμα ὁ Γρυπάρης, τελειώνοντας ὅσα εἶχε νὰ τοῦ πῇ, ἐφύγε ἀπὸ τὸ βεζυρικό του ὄντα. Μὰ πάλε, σὰν ξελιγοθύμησε, φώναξε πὼς προτιμᾷ νὰ πέσῃ παρὰ νὰ τὸν ποῦνε προδότη στὸ ζήτημα τῆς Κρήτης. Ὡς τόσο, γύρισε στὴν Πόλη ἀπὸ τὴν Ἀρβανιτιά, καὶ ὁ διχτάτορας Σεφκέτ, μετὸν καινούριο τίτλο του, ἀρχιστρατήγος μαζί καὶ ἀρχιναύαρχος, καί, λογικώτερος αὐτός, σύστησε μετριοπάθεια. Εὐκολος δὲν εἶταν ὁ πόλεμος, ἀφοῦ ὅλ' ἡ Τουρκία δὲν τὰ βγάζει ἀκόμα πέρα μετὰ τῆς ἐπαναστατημένη ἐπαρχία, μ' ὅλα τῆς ἀνακουωθέντα πὼς ἔσθῃσε ἡ φωτιά.

Τέλος πάντων, εἶναι σήμερὰ κάπως ἡσυχώτερα τὰ πράγματα. Μόνο ποὺ ὁ Βαλῆς τῆς Σμύρνης δὲ θέλει νὰ ξέρῃ πιά τὸ Διάτη, καὶ τὸ μπουκοτάζ γίνεται ὁπωσδήποτε. Καὶ τὸ Κρητικὸ στὴν ἰδία θέση. Οἱ Κρητικοὶ μας, μ' ἐπικεφαλῆς τὸ Βενιζέλο (ποὺ μὴ περαστικὴ του ἀρρώστεια μᾶς ἔκανε κ' ἐδῶ νὰ ζαλιστοῦμε), ξέρουνε τί θέλουνε καὶ πὼς νὰ πολιτεύονται σὲ κάθε ἀνεμοζάλη. Καὶ φκίνεται ἀποφασίστηκε τὸ διπλωματικὸ συμβούλιο γιὰ τὴν Κρήτη νὰ γίνῃαι στὸ ἐξῆς στὴ Λόντρα μετὸς πρέσβεις, ὅπως ἄλλοτε στὴ Ρώμη...

Σοῦ γράφω, καθὼς βλέπεις, τὰ σπουδαιότερα τῆς ἐβδομάδας, δίχως περιττές γνώμες καὶ ἰδέες, δικές μου ἢ ξένες. Ἔτσι θὰ προσπαθῶ νὰ κάνω κάθε ὀχτώ. Τί νὰ σοῦ ἔλεγα, π. χ. γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Βασιλιά; καὶ γιατί ἔμεινε λίγες μέρες στὴν Πάτρα, καὶ γράφουν οἱ φημερίδες τὸ μακρὺ καὶ τὸ κοντὸ τους ἂν πρέπει νὰ τοῦ κἀνῃ ἐδῶ ὑποδοχὴ ὁ λαὸς ἢ ὄχι; Ἡ τί γιὰ τὸ ἀνοιχτὸ γράμμα ποὺ τοῦ γράφει ὁ κ. Μαυρομιχάλης ὁ Κυριακούλης, ζητώντας του νὰ πᾶψῃ τὴν Κυβέρνησι καὶ νὰ διορίσῃ ἄλληνε γιὰ νὰ κἀνῃ βουλευτικές ἐκλογές; Ἡ τί γιὰ τὶς διαφωνίες τάχα Βασιλιά καὶ Δραγοῦμη

λαμπίδη. Ὡς καὶ τὴ μαγεύρισά του ἀπὸ τὴ λεύτερη Ἄντρο τὴν εἶχε φερμένη.

Πήγαινε κάθε βράδυ στὴ «Λέσχη» καὶ διάβαζε τὶς ἐφημερίδες ὥσπου νὰ ψηθῇ τὸ φαεῖ. Κ' ἔτσι μάζευε μέσα του ἐνθουσιασμὸ.

Τέτοιους «Ἑλληνας» θὰ ξέρης πολλούς. Ἄλλους ἀπὸ φιλότιμο, καὶ ἄλλους ἀπὸ σφέρο. Ἐβαλαν καὶ αὐτοὶ τὴ λιονταρήσια τους τὴν προβοιά. Ἡ προβοιά τους ἔχει, θὰ πῇς μερικὲς τρύπες,—παλιάς φώρας σημάδια. Μὰ ὅτι καὶ ἂν πῇς, λιονταρήσια προβοιά εἶναι. Στὴν ἀνάγκη, τὴν πετοῦν καὶ ἀπὸ πάνω τους.

Μελετημένα καὶ λογαριασμένα πράγματα. Ὅχι τρέλλες.

Θ'

ΣΤ' ΑΗ ΓΡΗΓΟΡΗ

Ὡρα μας εἶναι νὰ σηκωθοῦμε καὶ νὰ πᾶμε νὰ προσκυνήσουμε τὸ μεγάλο τὸν ἅγιο τῆς Ρωμοσύνης, τὸν Ἄη Γρηγόρη. Μεγάλοι ἅγιοι καὶ ὁ Γερμανός, καὶ ὁ Διάκος, καὶ ὁ Παπαφλέσας. Μὰ ὁ Ἄη Γρηγόρης εἶτανε σὶ ἀλήθεια Παναγιώτατος. Μήτε

καὶ τὸ ὑπερησυχὸ ταξίδι τοῦ Καλλέργη, ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς τὴν Πάτρα; Κοντὸς ψυχμὸς ἀλληλουΐα. Ἀπόψε φτάνει ὁ Βασιλιάς στὴν πρωτεύουσα, καί, ἂν ἐλθῇ καμιά ἀπὸ τίς τόσες φήμες ποὺ βγήκανε στὴν ἀγορὰ—θὰ τὸ δῆς στὸν ἐρχόμενὸ μου.

ΑΘΗΝΙΩΤΗΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

—Μᾶς εἶπανε πὼς ἓνας λόγιος νέος καὶ τῆς μιχτῆς φανατικὸς θιασώτης, γιὰ νὰ μὴ γράφει τὰ χυδαῖα «γυναικῶν» καὶ «γυναικονομικῶν», ἔρριψε τὰ ὄρη, ὥστε τὰ νὰ γράφει, γαμψῶν καὶ γαμψόνομα. Μοῦμψες νᾶχει ἡ καθαρεύουσα—πουρτοῦν στα μπαμπάκια τῆς!—ἵνα τὸ ρῆμα αὐτοῦ ἀκολουθῶμεν.

—Τὸ ἀκόλουθον συνταχτικὸ μαργαριτάρι ἀπὸ τὸ προσκλητήριον ποὺ τύπωσε γιὰ τὸ μνημόσυνο τοῦ Παλαιολόγου ὁ Πατρινὸς Σύλλογος «Οἱ Ἅγιοι Ἀνάργυροι»:

—«Αἱ σημεριναὶ περιστάσεις δόσιν μεγάλην πατριωτισμοῦ δεόμεναι καὶ ἀνυψώσεως τοῦ γοήτρου καὶ αἰσθηματος παρὰ πάσῃ Ἑλληνικῇ καρδίᾳ δι' ὧν ἐνθουσιῶντες θέλοντες πράξει ἀντάξια τῶν προγόνων μας ἔργα, παραφερόμενοι ὑπὸ τοῦ ἐνθέου ζήλου ὑπὲρ τῆς Πατρίδος καὶ θρησκείας εἶναι βεβηλὸς πᾶν φανερὸν».

—Τὸ μαργαριτάρι αὐτὸ τὸ κρεμάμε γιὰ παράσημο στὸ σέβρο τοῦ Μιστριώτη.

—Ὁ χρονογράφος τοῦ «Χρόνου» κ. Γ. Βλάχος, μ' ἄλλα λόγια, ὁ κ. Χρονοβλάχος, τὰ βάζει σὲ κάπιο του χρονοβλάχημα μετὰ τὸ «Νουμᾶ» καὶ μετὰ τοὺς «περὶ τὸν Νουμᾶν ἀνοήτους»... καὶ σπολλάτη του.

—Ἀράνταστὴ βιβλιονία στοὺς στρατῶνες τῶρ καὶ τὰ γυναικῶν τῶν ἐφείρων—καὶ μάλιστα μετὰ τὴ θεωρία ποὺ τὴ δίδασκε ὁ λοχίας καὶ ποὺ κανεὶς δὲν τὴν καταλαβαίνει, ἀφοῦ γίνεται στὴν ὑπερκαθαρεύουσα.

—Ἐνας δικός μας ἀπὸ τ' Ἀνάπλι μᾶς ἔταξε νὰ μᾶς στείλῃ πολλὰ νόστιμα ἐπεισόδια ἀπὸ τοὺς στρατῶνες. Κ' ἓνας Πατρινὸς φίλος (ὁ κομψότερος ντυμένος φαντάρος ποὺ εἶδε ἴσαμε τώρα ὁ κόσμος!) μᾶς γράφει, ἀνάμεσα σὲ ἄλλα, καὶ τὰκόλουθα χαρακτηριστικά:

—«Ἐνας στρατιώτης προχτές, ὅταν τὸν ρώτησε ὁ λοχίας μας πὼς λέγεται ὁ βασιλιάς, ἀπάντησε: Παντελῆς! Ρωτάει ἕναν ἄλλον, καὶ κεῖνος!—Ποῦ τὸν ξέρω ἐγώ, χωριάτης ἄνθρωπος!—Τί καλεῖται πειθαρχία;—Ὁ ἓνας: Ὁ σεβασμὸς μας στὰ οὐράνια! Ὁ ἄλλος: Τὸ φιλότιμό μας καὶ ἡ οἰκογενειακὴ μας τιμὴ!

—«Νά, καὶ μερικὲς λέξεις ποὺ, φυσικά, τίς νιώθουν ὅλ' οἱ Ρῶμιοι: Ἀορτηριούχος, δερμάτινος ἀορτήρ, χρεολόγιον (μερικοὶ τὸ λένε «ἀχρεολόγιον»), σχολίνος καθαρτήρ... καὶ ζήτω ἡ καθαρεύουσα, ποὺ θὰ μᾶς φτιάξῃ στρατό».

σπαθὶ μήτε τουφέκι δὲν πήρε στὸ χέρι του. Μὰ ἔπιασε μπόμπα μετὰ τὸ φιλί τῆς ἀναμμένο. Ἐσπασε ἡ μπόμπα παρακάιρα, καὶ ἀνέβηκε ὁ ἅγιος ὁ πατέρας στὸν οὐρανὸν, δίχως νὰ στείλῃ καὶ τοὺς Ἐξαποδῶ στὴν πατρίδα τους.

Τὰ ξέρεις ὅλα. Δὲ χρειάζεστανε δὲ καὶ πολλὴ σφαγὴ νὰ τοὺς ἡσυχάσουν τοὺς Πολίτες οἱ Τούρκοι! Νισάφι δὲν τόκαμαν οἱ Τούρκοι τὸ αἷμα τους. Ἀλύπητα τόχυσαν. Κ' ἔγινε ἡ Πόλη τόσο ἡμερη καὶ καλὴ, ποὺ τώρα εἶναι πιὸ εὐκολὸ νὰ καταπιῇ Πατριάρχης τὴν πατερίτσα του, παρὰ νὰ ξαναρχίσῃ Πολίτης τέτοιο παράνομο τόλμημα.

Ἀς περάσουμε ἀπὸ τὴν ταπεινὴ αὐτὴ θύρα, καὶ ἂς μποῦμε στὸ ταπεινὸ μας τὸ χτίριο μετὰ τὸ μεγάλο τῶνομα. Ἄν ξανακατέβαινε ὁ Χριστὸς στὸν κόσμον, ἴσια δῶ πέρα θάρχουνταν, καὶ ἂς τοῦ ἔστελν' ὁ Πάπας τὸν πιὸ πονηρὸ Καρδινάλη τοῦ νὰ τονε φέρῃ στὸν Ἅγιο Πέτρο. Ὁ Χριστὸς, ποὺ ἀνέβασε τὴν ταπεινὴν ὡς στὸν οὐρανὸν, ποὺ κατέβασε τὸν οὐρανὸν σὲ μιὰ φάτνη, ποὺ ζητοῦσε παθιασμένους καὶ ἁμαρτωλοὺς νὰ πονέσῃ μαζί τους, ἵπου ἄλλοῦ μποροῦσε νὰ βρῇ τόση ταπεινὴν, τόση πτωχεῖα, τόση ἁμαρτία, καὶ τόσα πάθη!

Ἐδῶ ποὺ περνοῦμε τώρα, μαρτύρησε τὸ πιὸ πι-

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Μ. Ζωγράφ. Τὸ «Γιὰτὶ βιάζεσαι;» γιὰ τὸ τύωμα καὶ ὄχι γιὰ τὸ γράψιμο. Νὰ δεῖς, κεῖνο ποὺ μᾶς γράφεις τὸχοῦμε κιόλας ἀποφασίσει. Λογαριάζουμε γλήγορα, ἀπὸ τὸν ἄλλο μῆνα, ποὺ κλείνει τὸ Ἀ' ἔαμηνον τούτης τῆς χρονιάς, νὰλλάξουμε πιά τὸ σκῆμα τοῦ «Νουμᾶ», νὰν τὸ βγάλουμε δηλ. τὸ φύλλο σὲ μικρότερο σκῆμα μετὰ 16 δι-στηλες σελίδες. Ἔτσι κ' εὐκολώτερα θὰ κρατιέται καὶ καλύτερα θὰ δένεται σὲ τόμο.—κ. Μ. Πετρ. στὸ Καστ. Δὲ σοῦ εἶπε κανεὶς πὼς εἶναι «τιποτένιο» τὸ ἐναντίο, εἶναι παραπολὺ καλὸ καὶ θὰ δημοσιευτεῖ. Στείλε μας καὶ τὴ συνέχεια.—κ. C. Neur... στὴ Γενέθ. Θὰ δημοσιευτεῖ. Σοῦ στέλνουμε τὸ φύλλο. Σὲ παρακαλοῦμε, στείλε καὶ τὴ συντρομή, γιὰτὶ πλερώνεται πάντα μπροστά.

Π. Σ. ΔΕΛΤΑ

ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ (μετὰ εἰκόνες τοῦ κ. Ν. Λύτρα).

—Ἡ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑΣ (μετὰ εἰκόνες τῆς Κας Σοφίας Λασκαρίδης).

Τυπώθηκε στὴ Λόντρα, σὲ διαλεχτὸ χαρτὶ καὶ εἶναι καλλιτεχνικὰ δεμένο.

Πουλιέται στὸ βιβλιοπωλεῖο τῆς «Ἑστίας» δρ. 3,50.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γνωστοποιεῖ

ὅτι σήμερον ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥρα 10ην π. μ. ἐνεργηθήσεται ἐν τῷ Καταστήματι αὐτῆς καὶ ἐνώπιον τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου, ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, ἡ 25ῃ κλήρωσις τοῦ ἐκ δρ. 20,500,000, δανείου αὐτῆς, ἡ ὠρισμένη διὰ τὴν 1ην Ἰουνίου ε. ε.

Κατὰ τὴν κλήρωσιν ταύτην θέλουσιν ἐξαχθῇ ἐκ τῆς κληρωτίδος δεκάτῃς ἀριθμοὶ ὁμολογίων μετὰ λαχνοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1910.

Ὁ Διοικητής

Σ. Στρογγί:

στό του παιδί, ὁ Ἄη Γρηγόρης. Σκύψε καὶ φίλησέ το αὐτὸ τὸ χῶμα. Πάρε μαζί σου γιὰ φυλακτήρι, καὶ ρίχτε ἀπὸνα σπυρὶ ὅπου βρίσκεις δυὸ τρεῖς καὶ κρυφομιλοῦνε.

Μὴν παραξενεύεσαι ποὺ δὲ βλέπεις καλὴ μάρφια καὶ ράσα τριγύρω. Ὅλοι τους εἶναι στὴν ἐκκλησίᾳ, μαζί με τοὺς δώδεκ' ἀποστόλους τοῦ Πατριάρχου. Ἡ Ἀγιοσύνη του ὅμως εἶναι γέρος, εἶναι καὶ λιγάκι ἀνείμπορος, κ' ἔμειν' ἀπάνω. Ὡρα νὰ τοῦ κάμουμε βίξιμα. Εἶναι καλὸ γεροντάκι. Σύστημα δὲν τὸχοῦμε νὰ φανερωνοῦμαστε κεῖ ποὺ πηγαίνουμε, μὰ στὴν Ἀγιοσύνη του πρέπει, θαρρῶ, νὰ φανερωθοῦμε. Πρῶτο, ποὺ εἶναι ὁ ἐθνικός μας πατέρας. Δεύτερο, ποὺ ἔχουμε κάτι νὰ τοῦ ποῦμε. Μόνο ποὺ πρέπει νὰ τοῦ μιλήσουμε στὴ δική του τὴ γλῶσσα!

Κάθεταὶ ὁλομόναχος στὴ γωνιά καὶ διαβάξει.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Δὲ σταίνουμε καρτέρι μετὰ τὰ βόλια μετὰ τὰ τραγούδια σὰς κερτεροῦμε. Τραγουδιστάδες εἵματτε καὶ χαροκόποι.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ